

SINIF Metinlerin Sınıflandırılması

1. Kar uyuşuk, isteksiz ve zevksiz yağıyordu. Hava, gökyüzü ile yeryüzünün arasını dolduran boşlukta katılaşmış, zaman katılığına erimişti. Kar bu katılıkta uykulu sallanıyordu. Gökle toprak arasında bir bocalayıştı bu. Akşam oluyordu, şehir bütün bu donmuşluk arasında ışıklarını yakmış, bilmediği bir geceye hazırlanıyordu. Şehrin geniş bir kaldırımının üzerinde gidip gelen bunca insanın içinde bir kişi vardı ki kara benziyordu. Ötekiler, kendilerinden olmayan bu adamın farkında bile değildi. Gidişlerinde kendileri, gelişlerinde yine kendileri vardı.

Bu metinle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dış gerçeklik yeniden yorumlanmıştır.
B) Dil duygusal, çağrışımsal özellik göstermektedir.
C) Özne cümlelere yer verilmiştir.
D) Bilimsel bir yaklaşımla oluşturulmuştur.
E) Betimleyici unsurlar kullanılmıştır.

2. Metinler; öğretici metinler, sanatsal metinler olarak iki grupta sınıflandırılır.

Aşağıdakilerden hangisi, metinlerin sınıflandırılmasında göz önünde bulundurulacak ölçütlerden biri değildir?

- A) Dilin kullanıldığı işlev
B) Metnin yazılış amacı
C) Metnin konusu
D) Gerçekliği ele alış biçimi
E) Kullanılan anlatım türü

3. Türk edebiyatının önde gelen şairlerinden biri olan Yahya Kemal, modern Türk şiirinin kurucularındandır. Şiirlerinde biçim ve öz olarak klasik tavrı benimsemiş, şiirlerini "Lale Devri" yansımalarında olduğu gibi geleceği yorumlayarak neo-klasik bir yaklaşımla yeniden üretmiştir. Yahya Kemal'in "Eski Şiirin Rüzgârıyla" adlı eserinde, Türk kültür ve edebiyat tarihinde önemli yeri olan Lale Devri'ni anlatan sekiz şiir bulunmaktadır.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Okuru bilgilendirmek için yazılmıştır.
B) Düşsel öğelere yer verilmemiştir.
C) Estetik bir dil kullanma kaygısı güdülmemiştir.
D) Nesnel anlatımdan yararlanılmıştır.
E) Kişi, zaman, mekân öğelerine yer verilmiştir.

4. Hasta sinirlerim için tavsiye ettikleri bu kimsesiz ve gürültüsüz yerlerde, uzun bir akşam gezintisinden dönüyordum. Sıcak bir sonbahar gününün sonuydu. Gecenin yaklaştığını gören tabiat, serin bir nefes almak için kımıldanıyordu. Biçilmiş tarlaların ortasında ıslak bir halat gibi parlayarak giderken karşı tepelerin birinde yüksek bir taş bina gözüme çarptı. Perdesiz pencere-lerine vuran güneş, ona kırmızı gözlü bir canavar şekli veriyordu. Yıkık duvarlı bir bahçenin ortasında, harap bir kaleyi veya boş bırakılmış bir konağı andıran hazin bir ihtişamı vardı bu taş binanın.

Bu parça aşağıdakilerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Olay çevresinde oluşan edebî metin
B) Coşku ve heyecanı dile getiren edebî metin
C) Öğretici metin
D) Göstermeye dayalı edebî metin
E) Tarihî metin

5. Anlatım, sözlü ve yazılı olmak üzere iki türdür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir anlatım türüyle oluşur?

- A) Eleştiri
B) Münazara
C) Söylev
D) Panel
E) Forum

6. Denizcilik, denizlerin sağladığı sonsuz nimetlerden, imkânlardan ve kolaylıklardan yararlanma çabası olarak ortaya çıkmıştır. Denizden yararlanma araçları, insanoğlunun bilgi, sermaye ve teknoloji birikimine göre değiştikçe denizden yararlanma alanları da çeşitlenip genişlemiştir. Denizden yararlanmasını bilen topluluklar "denizci toplum/devlet" olmuşlar ve zaman içinde farklı denizci devletler arasında, deniz kaynak ve imkânlarının kullanılması ve bu kapsamda stratejik denizlerin ve deniz yollarının hâkimiyeti konusunda rekabetin yanında çetin mücadele ve savaşlar da yaşanmıştır. Bu çerçevede denizcilik politikaları ve denizcilik tarihi, her ülkenin siyasi, ekonomik ve askerî tarihinin ayrılmaz birer parçası olarak kabul edilmektedir.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öğretici bir metinden alınmıştır.
B) Dil, göndergesel işlevde kullanılmıştır.
C) Kanıtlanabilir ifadeler yer verilmiştir.
D) Neden-sonuç ilişkisi kurulmuştur.
E) Sanatlı bir anlatım kullanılmıştır.

Metinlerin Sınıflandırılması

7. Aşağıdakilerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) Öğretici metinlerde bilimsel konular da güncel konular da işlenebilir.
 B) Edebî metinlerde dil genellikle göndergesel işlevde kullanılır.
 C) Sanatsal metinlerde gerçeklik, anlatıcının algısına göre yansıtılır.
 D) Göstermeye bağlı metinlerde olay örgüsü kişi, zaman, mekân çevresinde kurulur.
 E) Edebî metinlerde anlatıcı, kurmaca bir kişidir.

8. Yazar, bu eserinde okuyucuyu kendi hayal dünyasının içerisinde bambaşka iklimlere götürüyor. Aynı zamanda okuyucunun kendi iç benliğinde çocukluğunu yaşamasını sağlıyor. Okuyucunun iç dünyasını okuyan yazar, birçok farklı karakterin farklı zaman dilimlerinde yollarını kesiştirerek etkileyici bir anlatım ortaya koyuyor.

Bu parçada sözü edilen yazarın, eserini hangi türde yazdığı söylenebilir?

- A) Eleştiri
 B) Deneme
 C) Sohbet
 D) Masal
 E) Hatıra

9. Edebî ve öğretici metinler birbirlerinden farklı özellikler göstermektedir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde edebî ve öğretici metinlerin özellikleriyle ilgili yanlış bilgi verilmiştir?

- A) Edebî metinlerde dil sanatsal işlevde, öğretici metinlerde ise göndergesel işlevde kullanılır.
 B) Edebî metinlerde metin yapısına dikkat edilirken öğretici metinlerde bu özellik aranmaz.
 C) Edebî metinlerde sözcüklerin yan ve mecaz anlamları kullanılırken öğretici metinlerde gerçek anlamları kullanılır.
 D) Edebî metinlerde öznellik ağır basarken öğretici metinlerde nesnellik ön plandadır.
 E) Edebî metinlerde yazar okuyucunun duygularına hitap eder, öğretici metinlerde ise okuyucuyu bilgilendirir.

10. Edebî metinlerde sözcükler, cümleler, paragraflar düşsel bir anlatım oluşturacak şekilde bir araya gelir ve bu nedenle bu metinlerde sözcüklerin yerlerini değiştirmek mümkün değildir. Bu özelliklerden dolayı edebî metinlerde dil - - - - ve - - - - bir nitelik kazanır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinde verilenler getirilmelidir?

- A) duygusal - açık
 B) etkileyici - duru
 C) duygusal - çağrışımsal
 D) etkileyici - öğretici
 E) öğretici - göndergesel

11. Boyacı bize doğru geliyordu. O yaklaşırdıysun, adamın gözleri yüzümde arandı durdu. Gözlerini kısıyor, açıyor, yine kısıyor, yine açıyordu. Buruşuk yüzünde, kazma dişli ağzında, seyrek bıyıklarında neşeli bir şeyler de yok değildi.

Bu metinle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yazınsal bir söylem kullanılmıştır.
 B) Yazarın öznel görüşleri belirtilmiştir.
 C) Görsel öğelere yer verilmiştir.
 D) Dil, alıcıyı harekete geçirme işlevinde kullanılmıştır..
 E) Öyküleyici anlatıma başvurulmuştur.

12. Aşağıda verilen metinler, türlerine göre sınıflandırıldığında hangisi dışta kalır?

- A) Fabl
 B) Trajedi
 C) Roman
 D) Mesnevi
 E) Sohbet

Adı :
 Soyadı :
 Sınıf :
 NO :

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Doğru :
 Yanlış :
 Boş :
 Puan :